

adabbiin isaan irratti dhufu murtii hojii-raawwachiiftuu Waaqayyoo jalatti gale. Waaqayyoo garuu araara isaa obsaan guutameen, Yerusaa'lem diigamuun ishee hamma marfamee fi diigamni ishee bara 66 A.D. irraa eegalee hanga 70 A.D.tti ga'utti turetti dibee ture.

Lakkoofsonni Dani'el boqonnaa sagal keessatti, torban isa Kiristoos kakuu jabeesse adda baasan, akkasumas Roomaan waaqeffannaa tolfamaa (mooticha dhufuuf jiru) magaalaa fi mana qulqullummaa ni balleessa jedhee ni adda baasa; garuu Waaqayyoo, obsa dheeraa fi araara isaatiin, ilmaan Israa'el warra durii wangeela dhaga'anii murtoo akka abbootiin isaanii yeroo tajaajila Kiristoosii fi bartoota isaatiin giddu isaanii geggeeffame waggoota torbaa keessatti godhanitti godhanuf yeroo isaanii ni eeyyame.

“Erga jechuun waggaa afurtamaatti dhi'aateef, erga badiisni Yerusaa'lem Kiristoos Mataan Isaa dubbatee murtaa'ee booddee, Gooftaan murtii Isaa magaalattii fi saba sana irratti geessisuu ni tursiise. Wangeela Isaa diddotaa fi Ilma Isaa ajjeestota irratti obsi dheeraan Waaqayyoo agarsiise dinqisiisaa ture. Fakkeenya muka ija hin godhanne sun walitti dhufeenya Waaqayyoo saba Yihudootaa wajjin qabu agarsiisa ture. Ajajni, ‘Muri; maaliif lafa dhiphisa?’ (Luqaas 13:7) jedhu ba'ee ture; garuu araari waaqayyoo yeroo muraasa dabalataaf isa oolchee ture. Yihudoota keessaa baay'een ammas waa'ee amala Kiristoosii fi hojii Isaa wallaaloo turan. Ijoolleenis carraa warri isaanii tuffatan hin arganne, ifa warri isaanii balaaleffatanis hin fudhanne turan. Waaqayyoo lallaba ergamootaa fi warra isaanii wajjin hojjetanitiin ifni akka isaan irratti ifu ni taasisa ture; raajiiwwan akkamitti raawwataman akka argan ni hayyamamaaf ture—kunis dhalachuu fi jireenya Kiristoos qofa keessatti utuu hin ta'an, du'a Isaa fi du'aa ka'uu Isaa keessattis. Ijoolleen cubbuu warra isaanii irraa kan ka'e hin murtoofne turan; garuu yeroo ifa warra isaanii kennametti hunda beekumsa guutuudhaan, ifa dabalataa ofii isaanii kennametti didan, cubbuu warra isaanii keessatti qooddattoota ta'an; safara hammina isaaniis guutan.”

“Obsaan dheeraan Waaqayyoo Yerusaa'lemiif qabu Yihuudota qalbii-jijjiirra diduu isaanii keessatti mata-jabina isaanii qofa jabeesse. Isaan jibbaa fi gara-jabeessummaa isaanii bartoota Yesuus irratti mul'isaniin, dhiifama araaraa isa dhumaa didan. Sana booddee Waaqayyoo eeggumsa Isaa isaan irraa kaasee, humna Isaa isa Seexanaa fi ergamoota isaa dhowwu isaan irraa fuudhe; sabni sunis to'annoo geggeessaa isheen filatte jala hafte. Ijoolleen ishee ayyaana Kiristoos isa kaka'umsa isaanii hamaa mo'achuuf isaan dandeessisu tuffataniiru; amma garuu kanaan isaan mo'atamtoota ta'an. Seexanni fedhii lubbuu keessaa isa hundumaa caalaa hammaa fi salphina guddaa qabu kakaase. Namoonni hin yaadne; yaada sirriitiin buluu irraa fagaatanii turan—kaka'umsaafi dallansa jaamaa jalatti bulaniiru. Gara-jabeessummaa isaanii keessatti akka Seexanaatti ta'an. Maatii keessatti fi saba keessatti, warra sadarkaa ol aanaa irraa hamma warra gadi aanaa ta'anitti walqixa, shakkii, hinaaffaa, jibba, wal-lola, fincila, ajjeechaa ture. Eessayyuu nageenyi hin turre. Michoonnii fi firoonni wal gurguran. Warri isaanii ijoollee isaanii ajjeesan, ijoolleenis warra isaanii ajjeesan. Bulchitoonni saba sanaa ofii isaanii bulchuu dadhaban. Fedhiin isaanii to'annoo hin qabne isaan abbaa-irree godhe. Yihuudonni Ilma Waaqayyoo isa balleessaa hin qabne irratti murteessuuf dhugaa sobaa fudhatanii turan. Amma immoo himannaan sobaa jireenya isaanii mataa isaanii iyyuu hin mirkaneessine. Hojii isaanii keessatti yeroo dheeraadhaaf akkana jechuun turan: ‘Qulqulluu Israa'el nu duraa haa kaafamu.’ Isaayaas 30:11. Amma hawwiin isaanii isaaniif kenname.

qulqulleessamuu meetiitiin bakka bu'ameera.

Dubbiin Waaqayyoo dubbii qulqulluu dha; akka meetii boolla lafaatiin keessatti qoramee si'a torba qulqulleeffamee ti. Faarfannaa 12:6.

Ergamaan Kakuu ilmaan Leewwii akkuma meetii fi warqee ni qulqulleessa ture. Dubbiin Waaqayyoo isa qulqulleessudha; qulqulleeffamuun jechuun qajeelchifamuu fi qulqulleeffamuu dha.

Dhugaa keetiin isaan qulqulleessi; dubbii kee dhugaadha. Yohaannis 17:17.

Yohaannis Cuuphaan karaa Ergamaa Kakuu sanaaf qopheesse ture; kunis raawwatama jalqabaa boqonnaa sadaffaa Maalaakii keessatti mul'ate, ergaan inni dhimma kanaan fide immoo uumama isaatiin afur-qoodaa ture. Hojiin isaa hojii qulqulleessuu kan Ergamaan Kakuu sun raawwatu adda baasuudha of keessatti hammate; hojii qulqulleessuu raawwatames akka gocha oobdii ittiin midhaan maraaqan xurii irraa qulqulleessuutti fakkeeffamee ibsame. Inni akka uummatni filatamaan duraanii yeroo sana darbatamaa jiranis ibse. Akkasumas ergaa Laa'oodiqiyaa saba Waaqayyootiif dhiheesse; kanaanis cubbuu isaanii fi cubbuu abbootii isaanii isaanitti agarsiise. Dhugaawwan kana hunda haala “dheekkamsa dhufuuf jiruu” keessatti kaa'e. Hojiin ergamaa karaa qopheesse sanaa, hojii nama sirna barnootaa uummata darbatamaa jiran sanaa keessatti gonkumaa hin baratiniin raawwatame bakka bu'a ture.

“Gooftaan Yohaannis Cuuphaa keessatti karaa Gooftaa qopheessuuf ofii Isaatiif ergamaa tokko kaase. Inni cubbuu ifachuunii fi itti murteessuun addunyaatti dhugaa ba'umsa jabaataa, kan hin hollanne baachuu qaba ture. Luqaas, ergamummaa isaa fi hojii isaa yeroo beeksisu, akkana jedha: ‘Inni immoo hafuurrii fi humna Eliyaasiin Isaa dura ni adeema; garaa abbootii gara ijoolleetti deebisuuf, warra hin ajajamne immoo gara ogummaa qajeelotaa deebisuuf; Gooftaadhaaf saba qophaa'e qopheessuuf’ (Luke 1:17).”

“Fariisotaa fi Saadduuquun keessaa namoonni baay'een gara cuuphaa Yohaannis dhufan; innis isaanitti dubbatee, ‘Isin dhaloota buutiwwanii, dheekkamsa dhufuuf jiru jalaa akka baqattan eenyutu isin akeekkachiise? Egaa hojiiwwan qalbii jijjiirrataniif malu fidaa; akkasumas, “Abrahaam abbaa keenya dha” jettanii keessa keessanitti yaaduu hin jalqabinaa; ani isinittan jedhu, Waaqayyoo dhagoota kanneen keessaa ilmaan Abrahaamiif kaasuu ni danda'a. Amma immoo, qottoon hundee mukootaa irra kaa'ameera; kanaafuu mukni hundinuu ija gaarii hin godhanne hundi muramee ibiddatti gatama. Ani dhuguma qalbii jijjiirrannaaf bishaaniin isin cuupha; inni ana booddee dhufu garuu ana caalaa humna qabeessa, ani kophee isaa baachuu illee kan hin malle dha; inni Hafuura Qulqulluu fi ibiddaan isin cuupha. Manca'aan isaa harka isaa keessa jira; innis oobdii isaa guutummaan guutuutti qulqulleessa, qamadii isaa gootara keessa walitti qaba; habaqa garuu ibidda hin dhaamneen guba'” (Maatewos 3:7–12).

“Sagaleen Yohaannis akka malakataatti ol ol jedhu ture. Ergamaan isaa, ‘Yakka isaanii saba Koo itti mul'isi, cubbuu isaanii immoo mana Yaaqoobitti himi’ (Isaayaas 58:1) kan jedhu ture. Inni barnoota nam-tolchee kamiyyuu hin arganne. Waaqayyoo fi uumamni barsiisota isaa turan. Garuu karaa Kiristoos dura qopheessuuf nama sagaleen isaa akka raajota durii dhaga'amu gochuu danda'u, biyya hammina keessa kufte gara qalbii jijjiirrannaatti waamuuf

ija-jabinaan dhaabbatu tokko barbaachisaa ture.” Selected Messages, kitaaba 2, 147, 148.

Wiiliyaam Miilar Ergamamaa Kakuu sanaaf karaa qopheesse lammaffaa ture; namummaan fi hojii Miilar immoo Yohaannis Cuuphaan fakkeenyeffamanii turan.

“Kumaatamni dhugaa Wiiliyaam Miiler lallabe fudhachuuf geggeeffaman; ergamtoonnis Waaqayyoo hafuura fi humna Eliyaasiin kaafamanii ergaa sana labsan. Akkuma Yohaannis, kan Yesus dursee karaa qopheesse sanaa, warri ergaa ulfaataa kana lallabanis, qottoo muka jala hidda isaa irra kaa’uuf dirqaman, namootas hojiiwwan qalbii jijjiirraanaaf malan akka godhan waaman.” Early Writings, 233.

Yihuudonni bara Kiristoositti turan keessatti falmii xixxiqqoo kaasan sun, ergaa dogoggoraa waa’ee Masiihii irratti amananii akka hirkatan geggeeffamanii turan. “Masiih” jechuun afaan Ibrootaatiin jecha Giriikii “Kiristoos” jedhuudha; innis hiikni isaa “dibame” jechuudha.

Dubbii Waaqayyoo gara ijoollee Israa’elitti erge, nagaa karaa Yesuus Kiristoosiin lallabaa ture; (inni Gooftaa hundumaa ti:) dubbii sana, ani jedhu, isin ni beektu; inni Yihudaa guutuu keessatti labsame, cuuphaa Yohaannis lallabe booddee immoo Galiilaa irraa jalqabe; akkamitti Waaqayyoo Yesuus Nama Naazireet sana Hafuura Qulqulluu fi humnaan dibee; innis naanna’ee gaarii hojjechaa, warra hunda hafuura hamaatiin cunqurfaman fayyisaa ture; Waaqayyoo isa wajjin tureetii. Hojii Ergamootaa 10:36–38.

দুয়োটা “messiah” আৰু “Christ” ৰ অৰ্থ হ’ল “অভষিক্ত জন”। খৰীষ্টে তেওঁৰ বাপ্তস্মিৰ সময়ত অভষিকে লাভ কৰছিলি; সেইহেতুকে, কঠোৰ অৰ্থত, তেওঁ বাপ্তস্মিৰ আগলৈকে Messiah বা Christ নাছিলি। তেওঁৰ বাপ্তস্মি ভৱিষ্যদ্বাণীমূলকভাৱে প্ৰকাশতি বাক্যৰ দশম অধ্যায়ত নামি অহা দূতৰ অৱতৰণৰ সৈতে সামগ্ৰ্যস্বৰ ৰাখে, যি 1840 চনৰ 11 আগষ্টত নামি আহছিলি; আৰু ই প্ৰকাশতি বাক্যৰ অষ্টাদশ অধ্যায়ৰ পৰাকৰমী দূতৰ অৱতৰণৰ সৈতেও সামগ্ৰ্যস্বৰ ৰাখে, যি 2001 চনৰ 11 ছেপ্টেম্বৰত নামি আহছিলি। এই তিনিটি ভৱিষ্যদ্বাণীমূলক waymark-এ অন্তিমি বৰ্ষণত পবিত্ৰ আত্মাৰ প্ৰকাশক চিনাক্ত কৰে।

Yihudoonni falmii qofa barbaadan hubannaa dogoggoraa, ergaa raajii sobaa tokko jabeessanii qabatanii turan; inniis Masihiin mootummaa lafa irratti ijaaramu kan mul’atu fidee, achitti sabni Israa’el biyya lafaa hunda bulchu akka ta’u jedhu ture. Inni ergaa sobaa kan “nagaa fi badhaadhina” abdachiisu ture.

Ergaan Wiiliyaam Miiliir qabiyyee gurguddaa lama qaba ture. Inni duraa hojii raawwachiisummaa raajiiwwan yeroo qulqulleffamuu mana qulqullummaa adda baasan ture; inni lammataammoo hiikkaa Kaatolikaa waggoota kuma tokkoo mootummaa bara kumaa, isa Pirootestaantonni amanuuf saaxilamoo turan, mormuu isaa ture. Ilaalchi sobaa mootummaa bara kumaa, akka waggoota kuma tokkootti nagaa fi badhaadhina ta’eetti ibsame sun, ilaalcha sobaa mootummaa Masiihichaa kan Yihuudonni falmii jechootaa jaallatan qabatanii turaniin bakka buufamee ture.

Dhugaan baatota lamaan sanaa ergaa rooba boodaa sobaa kan guutummaa seenaa ergamaa karaa Ergamicha Kakuu akka mana qulqullummaa Isaa keessatti tasaan dhufuuf qopheessu sanaa raawwii sadaffaa fi isa dhumaa keessatti “nagaa fi badhaadhina” abdachiisu adda baasa. Ergaan rooba boodaa sobaa sun, ergaa Yohaannis Cuuphaa isa yeroo “dheekkamsi dhufu” ga’utti, “mukni

ija gaarii hin godhanne hundinuu muramee ibiddatti gatama” jedhee ibse irraa faallaa ta’een, akka ergaa “nagaa fi nageenyaa” ta’etti beekameera. Akkasumas, akka barsiisa Kaatolikummaa jedhuutti waggoonni kuma tokkoo nagaa akka hin jiraanne Millar ibsuudhaan bakka bu’ameera; keessaa yeroo Gooftaan deebi’utti, Inni ifa dhufaatii Isaatiin lafaa ni balleessa.

እቲ ዝጭነቕ ንኣኻትኩም ድማ፡ ጌይታና ኢየሱስ ምስ ሓይለት መለእኽቱ ካብ ሰማይ ኪግለጽ ከሎ፡ ንስኻትና ምሳና ዕረፍቲ ክትረኽቡ እዩ። ነቶም ንኣምላኽ ዘይፈልጡን ንወንጌል ጌይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ዘይእዘዙን ብነዲድ ሓዊ ፍዳ እናወሰደ፡ ንሳቶም ካብ ገጽ ጌይታን ካብ ክብሪ ሓይሉን ብዘለኣላማዊ ጠፍኣት ኪቕጽዑ እዮም። 2 ተሰሎንቄ 1፡7-9።

Ergamoonni jalqabaa lamaan, kanneen Ergamaa Kakuu ummata filatamaa haaraa wajjin kakuu keessa akka seenuuf qopheessan, ergaa rooba boodaa sobaa “nagaa fi nageenya” jedhu, kan dhaloota sadaffaa Adveentizimii Laawoodiikeeyaa keessatti qindaa’e, Seexanaan kan qophaa’e ta’uu isaa ni mul’isu; kunis Adveentizimii Laawoodiikeeyaa dhaloota afraffaa keessatti gahee Islaamummaa, akkuma Waaqayyoo sadaffaa keessatti bakka bu’ameetti, akka hin hubanne ittisuuf ture.

Adeemsa qulqulleessuu keessatti warra ilmaan Leewwiiin bakka buufaman irratti raawwatamu keessa, Inni Yohaannis Cuuphaa booddee dhufuuf jiru harka Isaa keessa kan jiru qalbii qilleensaan lafa midhaanii Isaa guutummaatti qulqulleessuu fi “qulleessuu” qaba ture. Hojii sunis Dubbii Isaatiin raawwatama.

“Inni harka isaa keessa jira, innis oobdii isaa guutummaatti ni qulqulleessa; qamadii isaas gootara keessa ni walitti qaba.’ Maatewos 3:12. Kun yeroo qulqulleessuu keessaa tokko ture. Dubbiilee dhugaatiin buusiin qamadii irraa addaan baafamaa ture. Isaan ifatuu fi of-qajeelummaadhaan guutamani mootummaa fudhachuuf baay’ee of tuuloo, akkasumas jireenya gad-of-qabummaa fudhachuuf addunyaa baay’ee jaallataniif, namoonni baay’een Yesus irraa garagalan. Har’as namoonni baay’een wantuma kana raawwachaa jiru. Lubbuun har’a akkuma barattoota sana mana sagadaa Qifirnaahom keessatti turanitti qoratamti. Yommuu dhugaan garaa namaatti dhiyaatu, jireenyi isaanii fedha Waaqayyoo wajjin akka hin walsimne ni argu. Of keessaa isaanii guutummaatti jijjiiramuu akka barbaachisu ni argu; garuu hojii of-kadhachuu gaafatu sana fudhachuuf hin fedhan. Kanaaf yeroo cubbuun isaanii saaxilamu ni aaru. Akkuma barattoonni Yesus dhiisanii, ‘Dubbiin kun cimaa dha; eenyutu isa dhaggeeffachuu danda’a?’ jechuun gungumaa deemanitti, isaanis mufatanii ni deemu.” The Desire of Ages, 392.

Ergaan roobii boodaa “falmiidha” Habquuq boqonnaa lama keessatti ibsame dha; innis dubbiiwwan dhugaa, kan qamadii irraa xurii addaan baasan dha. Addaan baafamuun sun qulqulleessuu Ergamaa Kakuu sanaatiin raawwatamu dha. Seenaa Millerite keessatti, ergaan Daani’el boqonnaa saddeet, lakkoofsa kudha afur, yeroo jalqabaatti kufee yeroo turuu Habquuq boqonnaa lamaa fi fakkeenya durboota kudhanii Maatewos boqonnaa digdamii shanii keessatti argamu fide yeroo sana qulqulleessuu tokko uume. Yeroo ergaan Iyyata Halkan Giddugaleessaa dhumarratti Onkololeessa 22, 1844 irratti raawwatame, qulqulleessuu isa caalaa guddaa uume. Sana boodas Ergamaan Kakuu sun battalumatti dhufee qulqulleessuu fi haaromsa isa dhumaa jalqabe. Sochiin qulqulleessuu fi xurii balleessuu sadii keessaa lamaan jalqabaa keessa darbe sun,

isa sadaffaa kufee bara 1863 keessatti gara lafa onaa Laa'odiiqeyaa ergame.

Seenaa Miilariit keessatti, Pirootestaantonni jalqaba dubbii dhugaatiin qulqulleeffaman; sana booddee immoo, sochiin ergamaa isa jalqabaas ergaa qorumsaa isa sadaffaa dhufuu isaatiin qulqulleeffame. Garuu warri waggoota afurtamii fi ja'a sana keessatti, 1798 irraa jalqabee hamma 1844 tti, mana qulqullummaa Miilariit ijaartota turan, fakkeenya durboota kudhanii guutummaatti raawwatan iyyuu, qorumsicha isa sadaffaa—kan Onkoloolessa 22, 1844 irratti dhufe—itti kufan.

“Namoonni hedduun erga ergaa ergamoota jalqabaa fi lammaffaa jalatti Misirrichaa simachuuf ba'anii, ergaa sadaffaa, isa xumuraa fi qorumsaa isa addunyaatti kennamu didan; yeroo waamichi inni dhuma kennamutti immoo dhaabbanni fakkaataan ni fudhatama.”

“Qajeelfamni fakkeenya kanaa hundinuu of eeggannoodhaan qoratamuu qaba. Nuyi durboota ogeeyyii yookaan durboota gowwootaan bakka buufamneerra.” *Review and Herald*, October 31, 1899.

Seenaa raajii kan ergamaan sadaffaan Onkoloolessa 22, 1844tti dhufeeniin jalqabame sun kufaatiin ture; innis fincila bara 1863tiin xumurame. Hanga bara 1850tti Obboleettii White ergaa armaan gadii barreessite.

“Amajjii Gooftaan argaa naa kenne, Guyyaa Amajjii 26, ani nan hima. Ani arge akka namoota Waaqayyoo keessaa tokko tokko gowwummaa keessa turanii fi hirribaa keessa turan; akka isaan walakkaa dammaqanii qofa turan, yeroo amma keessa jiraachaa jirru hin hubanne; akkasumas akka ‘namichi’ ‘burushii xurii’ qabu sun seenee ture, fi akka namoonni tokko tokko ariifamanii balleffamuu irra jiran. Ani Yesusin isaan akka oolchu, yeroo muraasa isaanii akka dhiisuufan, balaa isaanii sodaachisaa ta'e akka argan, kunis osoo bara baraan baay'ee yeroon hin daangeffamin dura akka qophaa'an, nan kadhade. Ergamaan, ‘Badiisni akka bubbee jabaa guddaadhaan dhufaa jira' jedhe. Ani ergamaa sana akka garaa laafuufii fi akka isaan oolchuuf nan kadhade; isaan warri addunyaa kana jaallatan, qabeenya isaanii irratti maxxananii turan, irraa muranii bilisa ba'uu fi karaa isaanii irratti ergamoota ariifachiisuuf isaan aarsaa gochuu hin feene, hoolota beela'an kan nyaata hafuura dhabuu irraa badan sooruuf.”

“Yommuu ani lubbuuwan hiyyeeyyii dhugaa yeroo ammaa kanaa dhabuu irraa kan ka'e du'anii jiran ilaale, akkasumas namoonni tokko tokkoo dhugaa amanuu isaanii dubbatan hojii Waaqayyoo fuulduratti adeemsiisuuf karaa barbaachisaa ta'e ukkaamsuun isaanii isaan akka du'an dhiisaa turan yommuu arge, mul'anni sun baay'ee na dhukkubse; ergamaanis akka inni kana narraa kaasu nan kadhade. Yeroo dhimmin Waaqayyoo qabeenya isaanii keessaa tokko tokko gaafate, akkuma dargaggeessa gara Yesus dhufe sanaa, [Matthew 19:16–22.] gaddaan deeman nan arge; akkasumas yeroo gabaabaa keessatti adabbiin lolaa guutee dhufu sun irra darbuudhaan qabeenya isaanii hunda irraa qulqulleessee akka fudhatu nan arge; yeroo sanatti immoo qabeenya lafaa aarsaa gochuun badhaadhummaa samii keessatti kuufachuun baay'ee akka isaanitti dafee darbuu nan arge.” *Review and Herald*, April 1, 1850.

Bara 1850tti, namni buraa qulqulleessu sun duraan dursee dhufee ture. Onkoloolessa 22, 1844tti, Ergamichi Kakuu isaa gara mana qulqullummaa isaatti yeroo tokkoon dhufe; innis hojii ilmaan Leewwii qulqulleessuu fi xureessummaa isaanii irraa isaan qulqulleessuu jalqabe.

Barumsa kana mata-duree itti aanu keessatti qorannoo kana itti fufna.

“Har’a lubbuun qoramaa fi qoratamaa jirti, baay’eenis lafauma warri Kiristoosin dhiisan irra adeeman san irra darbu jiru. Yommuu Dubbichaan qorataman, Barsiisaa Waaqummaa ni didu. Sababii jireenyi isaanii dhugaa fi qajeelummaa wajjin walii hin galleef yommuu ifatan, Fayyisaadhaa ni garagalu; murtoon isaanii immoo, akkuma bartoota mufatanii sanaa, gonkumaa hin deebifamu. Isaan Kiristoos wajjin si’achi hin deeman. Akkasitti dubbiin kun ni raawwatama: ‘Inni afaan qarmii isaa harka isaa keessa qaba, oobdii isaa guutummaatti ni qulqulleessa, qamadii isaa immoo gootara keessatti ni sassaaba.’” Signs of the Times, Caamsaa 15, 1901.